

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Cod. Biblia sacra (omisso Psalterio)

Biblia sacra (omisso Psalterio) - Lichtenthal 13

Lichtenthal (?), [um 1300]

Micha

[urn:nbn:de:bsz:31-35330](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-35330)

nec uideret quid accideret ciuitati.
 Et preparauit dñs dñs ederam & ascen-
 dit sup caput ione ut esset umbra
 sup caput ei: & protegeret eum.
Laborauerat enī. Et letatus est io-
 nas sup edera leticia magna. Et p̄-
 parauit dñs uermem ascensu diluui-
 li in crastinū: & percussit ederam &
 exaruit. **C**ū ortus fuisset sol. p̄ce-
 pit dñs uento calido & urenti: & percus-
 sit sol sup caput ione & estuabat. Et
 petiuit anime sue ut moreret: & dixit.
Neli est m̄ mori q̄ uiuere. **D**ixit
 dñs ad ionā. Putasne bene ualceris
 tu sup edera. Et dixit. Bene ualce-
 ro ego usq̄ ad mortē. **D**ixit dñs. Tu
 doles sup edera in qua n̄ laborasti ne-
 q̄ fecisti ut cresceret. quia sub una
 nocte nata est & sub una nocte p̄it.
 & ego n̄ parca nimie ciuitati mag-
 ne. in qua sunt plusq̄ centū uigī-
 ti milia hominū qui nesciunt qd̄
 sit inter dexterā & sinistra suā. et
 uumenta multa. **I**ncipit prologus

in micheam p̄pham.

Amp̄ib; ioathā achar
 ezechie regum iuda.
 micheam ad hanc
 p̄phetiam sp̄u sc̄o re-
 plectū lectio ip̄a de-
 monstrat: s; de su-
 pradicto numero regū ioathan

& ezechiam deo ob religionem pla-
 cuisse hystoria libri quarti regum.
 & sc̄o paralipomenon indicat. Achar
 uero derelicto deo ydola samarie & syrie
 quib; etiā filios suos sacrificiū igne
 concremandos obrulerat coluisse con-
 stat. **Q**uam obrem dñs samariam
 que reges isrl̄ & iuda memoratorū si-
 mulachrorū superstitione fefellerat in-
 crepans. indignationē suā in eam
 p̄cessurā cōminatus est. **P**opulo eti-
 am isrl̄ p̄uaricatori & principib;
 ei qui eundem p̄phm fallaci suasionē
 ad colenda ydola impulerant uerbis
 insequentib; captiuitatem & interitiū
 ad futurum denuntiat. **E**xplicet p̄-
logus. Incipit micheas propheta

Micelum dñi qd̄
 factum est ad miche-
 am morastichen 7
 dieb; ioathan achar
 ezechie regū iuda.
 qd̄ uidet sup sama-
 riā & ierlm̄. **A**udite ppli om̄s: et
 attendat t̄ra & plenitudo ei: & sit
 dñs uobis in testem. **D**ñs de templo
 sancto suo. **Q**uia ecce dñs egrediet̄
 de loco suo: & descendet & calcabit
 sup excella t̄re. **E**t consument̄ mon-
 tes subt̄ eū: & ualles stident̄ sic̄
 cera a facie ignis: sic̄ aque que de-
 current in preceps. **I**n scelere iacob

omne istud: & in peccatis domus israel.
Quid scelus iacob: **N**onne samaria.
Et que excelsa iude: nonne ierusalem.
Ponam samariam quasi aceruum
 lapidum in agro cum plantat vinea:
 & detraham in ualle lapides eius: et
 fundamenta eius reuelabo. **E**t omnia
 sculptilia eius conuertentur: & omnes in
 cedes eius comburentur igni. **O**mnia
 ydola eius ponam in portionem: quia
 de mercedibus meretricis congregata sunt:
 & usque ad mercedem meretricis reuer
 tentur. **S**uper hoc plangam & ululabo:
 uadam spoliatus & nudus. **F**aciam plane
 tum uelut draconum: & luctum quasi strutio
 nem: quia desperata est plaga eius: quia
 uenit usque ad iudam. tetigit portam populi
 mei usque ad ierusalem. **I**n geth nolite an
 nunciare: lacrimis ne ploretis. **I**n
 domo pulueris puluere uos consper
 gite: & transire uobis habitatio pul
 cra confusa ignominia. **N**on est e
 gressa que habitabat in exitu. **P**lane
 tum domus uicina accipiet ex uobis.
 que stetit sibi met. quia infirma
 ta est in bonum que habitat in ama
 ritudinibus: quia descendit malum a do
 mino in portam ierusalem. **T**umultus qua
 drige stuporis habitanti lachris. **P**ri
 cipium peccati est filie syon quia in te
 inuenta sunt scelera israel. **P**ropterea
 dabit emissarios super hereditatem geth

domus mendacium in deceptione re
 gibus israel. **N**onne heredes adducam
 tibi qui habitas in maresa: usque ad
 odollam ueniet gloria israel. **D**ecaluarum
 & rondere super filios deliciarum tuarum.
Dilata caluitium tuum sicut aquila: quomodo
 captiuum ducti sunt ex te. **I**I.

Qui cogitatis inutile: et
 operamini malum in cubilibus
 uestris. **I**n luce matutina faciunt il
 lud: quomodo contra dominum est manus eorum.
Et concupierunt agros & uiolen
 ter rapuerunt & domos tulerunt
 & calumpniabant uirum & domum
 eius uirum & hereditatem eius. **I**n circo
 hec dicit dominus. **E**cce ego cogito super
 familiam istam malum unde non aufere
 tis colla uestra: & non ambulabitis su
 perbi: quia tempus pessimum est. **I**n
 die illa firmet super nos parabola: &
 cantabitur canticum cum suauitate dice
 tum. **D**epopulatione uastati sumus
 pars populi mei commutata est. **Q**uomodo
 recedet a me cum reuertat qui regiones
 uestras diuidat. **P**ropter hoc non erit
 mittens simulum sortis in cetum
 domini. **N**e loquamini loquentes
 non stillabit super istos: non comprehen
 det confusio dicit domus iacob.
Nunquid abbreviatus est spiritus
 domini: aut tales sunt cogitationes
 eius. **N**onne uerba mea bona sunt

cū eo qui recte gradit̃. **V**e contra-
rio p̃ls meus in aduersariū confur-
rexit. Desup tunicā palliū sustu-
listis: & eos qui simplicit̃ transibāt
conuertistis in bellū. **M**ulieres p̃li
mei eiectis de domo deliciarū suarū.
A paruulis earū laudē meā tulistis
imperpetuū. **S**urgite & ite. q̃a
n̄ habetis h̄c requiem. **P**ropt̃ in
mundiciā eī corrupet̃ putredine
pessima. **S**icut n̄ essem uir ha-
bens sp̃m: & mendaciū pot̃ loq̃-
rer. **S**tillabo t̃ in uinū & in ebr̃i-
etatem: & erit sup quem stillat̃
p̃ls iste. **C**ongregatione congre-
gabo iacob totū te in unū condueā
reliquias isrl̃ partē. **P**onā illū qua-
si gregē in ouili: q̃i pecus in medi-
o caularū. **T**umultuabunt̃ a mul-
titudine hominū. **A**scendit enim
pandens iter ante eos diuidet et
transibunt portam & egredient̃ p̃
eā. **T**ransibit rex corā eis: & dñs
in capite eorū. **Capit̃. III.**

Et dixit. **A**udite principes
iacob: & duces domus isrl̃.
Nunquid uirū est scire iudiciū
qui odio habetis bonū & diligitis
malum. **Q**ui uolenter tollitis
pelles eorū desup eis & carnes eorū
desup ossib̃ eorū. **Q**ui comederūt
carnē p̃li mei & pellem eorū desup

exornauerunt. & ossa eorū confregerūt
& conciderunt sic in lebete. & qua-
si carnē in medio olle. **T**unc clama-
bunt ad dñm & n̄ exaudiet eos: et
abscondet faciem suā ab eis in tem-
pe illo sic nequiter egerunt in ad-
inventionib̃ suis. **H**ec dicit dñs d̃s
sup p̃phas qui seducunt p̃lm meū
q̃ mordent dentib̃ suis & predicant
pacem: & si quis n̄ dederit in ore eorū
quippiā: sanctificant sup eū p̃lm.
Propterea nox uobis p̃ uisione erit.
& tenebre uob̃ p̃ diuinatione.
Occumbet sol sup p̃phetas: & obtene-
brabit̃ sup eos dies. **E**t confundent̃
q̃ uident uisiones & confundent̃ di-
uini: & oprient uultus suos om̃s
quia n̄ est responsum dei. **U**erunta-
men ego repletus sum fortitudine
spe dñi iudicio & uirtute ut annū-
tiem iacob scelus suū: & isrl̃ pecca-
tū suū. **A**udite hec principes do-
mus iacob & iudices domus isrl̃ q̃
abominamini iudiciū & omnia
recta peruertitis: qui edificatis sy-
on in sanguinib̃ & ierlm̃ in iniqui-
tate. **P**rinces eī in munerib̃ iudi-
cabant: & sacerdotes eī in mercede
docebant: & p̃phe eī in pecunia
diuinabant: & sup dñm requies-
cebant dicentes. **N**unq̃ n̄ dñs
in medio uirū. **N**on ueniunt sup

nos mala. Propter hoc causa ur̄i syon quasi ager arabit̄. & ierlm̄ q̄ aceruus lapidum erit. & mons templi in excella siluarum. **Capitulum. III.**

Et erit in nouissimo dierū erit mons dom̄ dñi p̄paratus in iuce montū. & sublimis sup colles. Et fluent ad eū ppli. & p̄perabunt gentes multe & dicent. Venite ascendam̄ ad montē dñi. & ad domū dei iacob. & docebit nos de uis suis. & ibimus in semitis ei. quia de syon egrediet̄ lex & uerbum dñi de ierlm̄. & iudicabit inter ppl̄os multos. & corripiet gentes fortes usq; in longinqm̄. Et concident gladios suos in uomeres. & hastas suas in ligones. Non summet gens aduersus gentem gladiū. & n̄ discent ultra belligerare. & se debet uir subtus uinea & subtus ficū suā. & n̄ erit qui deterreat. q̄a os dñi exercitū locutū est. Quia omnes ppli ambulabunt unusquisq; in nomine dei sui. nos aut̄ ambulabim̄ in nōie dñi dei nr̄i in eternū & ultra. In illa die dicit dñs congregabo claudicantē & eā q̄ eiecera colligā & q̄ afflexeram. & ponā claudicantē in reliquias. & eā que laborauerat in gentē robustam. & regnabit dñs sup eos in monte syon ex hoc nunc & usq; in eternū. Et tu turris gregis

nebulosa filie syon usq; ad te ueniet. & ueniet potestas prima regnū filie ierlm̄. Nunc quare meto te contraheris. Numq; rex n̄ est. aut consiliarius tuus perit. quia apprehendit te dolor sic parturientem. Dole & satage filia syon quasi parturiens. que nunc egredieris de ciuitate & habitabis in regione. & ueniens usq; ad babylonē ibi liberaberis. ibi redimet te dñs de manu inimicorū tuorū. Nunc congregate sunt sup te gentes multe que dicunt. Lapidet. & aspiciat in syon ocl̄s uester. Ipi aut̄ n̄ cognouerunt cogitationes dñi & n̄ intellexerunt consiliū ei. quia congregauit eos quasi fenū arēe. Surge & tritura filia syon quia cornu tuū ponā ferreū. & ungulas tuas ponā creas. Et cōmunes ppl̄os multos. & interficies dño rapinas eorū. & fortitudinē eorū dño inuise tre. **V.**

Nunc uastaberis filia latronis. Obsidionē posuerunt sup nos. in uirga pcutient maxilla iudicis isrl̄. Tu bethleem cufra ta paruula es in milib; iuda. Ex te enī egrediet̄ qui sit dñator in isrl̄. & egressus ei ab initio a die b; eternitatis. Propter hoc dabit eos d̄s usq; ad temp̄. in quo par

turiens pariet: reliquie fr̄m ei
 conuertent ad filios isrl̄. **¶** Stabit
 & pascet in fortitudine dñi. in sub
 limitate nominis dñi dei sui & cō
 uertent: quia nunc magnificabit
 usq; ad terminos terre: & erit iste
 pax. **¶** Assyrius cū uenerit in terrā
 nr̄am & quando calcauerit in domū
 b̄ nr̄is. **¶** Et suscitabimus sup̄ eum
 septem pastores & octo primates ho
 mines: & pascent terrā assur in gla
 dio & trān nemroth in lanceis et:
 & liberabit ab assur cū uenerit in
 trān nr̄am. & cū calcauerit in ter
 minis nr̄is. **¶** Et erunt reliquie iacob
 in medio ppl̄oz multoz quasi ros
 a dño: & q̄i stille sup̄ herbam que
 n̄ expectat uirū: & n̄ prestolat filios
 hominū. **¶** Et erunt reliquie iacob ī
 gentib; in medio ppl̄oz multoz q̄i
 leo in uimentis siluar: & quasi ca
 tulus leonis in gregib; pecoz: qui
 cū transierit & conculcauerit & ce
 perit n̄ est qui eruat. **¶** Exaltabi
 t manus tua sup̄ hostes tuos: &
 omnes inimici tui interibunt. **¶** Et
 erit in die illa dicit dñs auferam e
 quos tuos de medio tui: et disp̄gā
 quadrigas tuas. **¶** & pdam ciuitates
 terre tue: & destruiam oīs muni
 tiones tuas. **¶** Et auferam maleficia
 de manu tua: & diuinationes n̄

erunt in te. **¶** Et p̄te faciam sculpti
 lia tua: & statuas tuas de medio
 tui conteram: & n̄ adorabis ultra o
 pa manū tuaz. **¶** & euella lucos
 tuos de medio tui: & conterā ciuita
 tes tuas. **¶** Et faciā in furore & in in
 dignatione ultionem in omnib; gen
 tibus que n̄ audierunt. **Capitulum VI.**

Audite que dñs loquitur. **¶** Surge
 contende iudicio aduersū mon
 tes: & audiant colles uocē tuā. **¶** Au
 diant montes iudiciū dñi: & fortia
 fundamenta tre. quia iudiciū dñi
 cū ppl̄o suo: & cū isrl̄ diuudicabit. **¶** Po
 pulus meus quid feci t̄ aut quid mo
 lestus fui tibi responde m̄: quia edu
 xi te de terra egypti & de domo serui
 tutis liberaui te. & misi ante faciem
 tuā moysen & aaron & mariam. **¶** Po
 pulus meus memento queso quid co
 gitauerit balach rex moab & qd̄ re
 sponderit ei balaam filius beor de se
 thum usq; ad galgalam: ut cognosce
 res iusticias dñi. **¶** Quid dignum esse
 ram dño. **¶** Curuabo genu deo excelsō.
¶ Numquid offeram ei holocaustoma
 ta & uiculos anniculos. **¶** Numq; pla
 cari potest dñs in milib; arietū: aut
 in multis milib; hircoz pinguium.
¶ Numq; dabo primogenitum meū
 p̄ scelet̄ meo: fructum uentris mei
 p̄ peccato anime mee. **¶** Iudicabo tibi

o homo quid sit bonum: & quid que-
rat dñs a te. **N**on facere iudiciū &
diligere mīam: & sollicitū ambulare
cū deo tuo. **V**ox dñi ad ciuitatem
clamat: & salus erit timentib⁹ no-
men tuū. **A**udite tribus. **E**t quis
approbabit illud. **A**dhuc ignis in
domo impū & thesauri iniquitatis:
& mensura minor ire plena. **N**umq̄
iustificabo stateram impiam. & sacel-
li pondera dolosa in quib⁹ diuites eius
repleti sunt iniquitate: & habitan-
tes in ea loquebant⁹ mendaciū. & lin-
gua eoz fraudulenta in ore eoz. **E**
ego ergo cepi percutere te perditione
sup peccatis tuis. **T**u comedes & n̄
saturaberis: & humiliatio tua in
medio tui: & apprehendes & n̄ salua-
bis & qd̄ saluaberis in gladio dabo.
Tu seminabis & n̄ metes: tu calca-
bis oliuā & n̄ ungeris oleo: & mul-
tū & n̄ bibes uinum. **E**t custodisti
precepta amri & omne opus dom⁹
achab: & ambulasti in uoluptati-
b⁹ eoz ut darem te in perditionem &
habitantes in ea in sibilum: & obp-
brium ppli mei portabitis. **VII.**
Que michi quia factus sum sic
qui colligit in autumno
racemos uindemie. **N**on est boti⁹
ad comedendū: in maturas ficus
desiderauit anima mea. **P**ut sc̄s

de terra: & rectus in hominibus
n̄ est. **O**mnes in sanguine insidi-
ant⁹: uir fratrem suū uenat⁹ ad mor-
tem: malū manū suaz dicunt
bonū. **P**riniceps postulat & iudex
in reddendo est: & magnus locu-
tus est desiderū anime sue & contē-
bauerunt eā. **Q**ui optimus in eis
est quasi paliurus: & qui rectus
quasi spina de sepe. **D**ies specula-
tionis tue: uisitatio tua uenit.
Nunc erit uastitas eoz. **N**olite
credere amico: & nolite credere in-
duce. **A**b ea que dormit in sinu
tuo custodi claustra oris tui: q̄a
filii contumeliā facit pat̄ & filia
consurgit aduersus matrē suā. nu-
rus contra sostrū suā: & inimici
hominis domestici ei⁹. **E**go autē
ad dñm aspiciā: & expectabo dñm
saluatorem meū. **A**udiet me d̄s
meus. **Capitulum. VIII.**
De leteris in ruina mea sup
me quia cecidi: consergā.
Cum sederō in tenebris: dñs lux
mea est. **I**ram dñi portabo quō pec-
caui ei donec iudicet causam meā:
& faciat iudiciū meū. **E**ducet me
in lucem: uidebo iusticiā ei⁹. **E**t
aspiciet me inimica mea: & opiet⁹
confusione que dicit ad me. **U**bi
est dñs d̄s tuus. **O**cli mei uide

bunt in eā : nunc erit in conculcati
 onē ut lutum platearū . Dies uenerit
 ut edificent macerie tue : in die illa
 longe fiet lex . In die illa & usq; ad
 te ueniet assur . & usq; ad ciuitates
 munitas & a ciuitatib; munitis us
 q; ad flumen & ad mare de mari .
 & ad montē de monte . Et erit tra
 in desolationē p̄t̄ habitatores ei .
 & p̄t̄ fructum cogitationum eorū .
Pasce p̄lm̄ tuū in uirga tua gre
 gem hereditatis tue : habitantes
 solos in saltu in medio carmeli .
Pascent basan & galaad iuxta di
 es antiquos : scdm̄ diem egressio
 nis tue de tra egypti . Ostendam
 ei mirabilia . Videbunt gentes &
 confundent sup̄ omni fortitudine
 sua . Ponent manū sup̄ os : aures
 eorū surde erunt . **L**ingent pulue
 rem sic serpens : uelut reptilia tre
 pturbabunt de eoribus suis . **D**ñm
 dñm n̄m n̄ desiderabunt : & timeb̄t
 te . **Q**uis d̄s similis tui q̄ auferis in
 iquitatē : & transfers peccatū reli
 quarū hereditatis tue . **N**on in
 mittet ultra furorē suū : quō uo
 lens m̄am est . **R**euertet & miserē
 bit n̄r̄i : & deponet iniquitates
 n̄r̄as : & p̄tiet in pfundum ma
 ris omnia peccata n̄r̄a . **D**abis ue
 ritatē iacob m̄am abraham que
 iurasti patrib; n̄r̄is a dieb; antiquis .

Incip̄ plogus in naum p̄ham .

Naum p̄ham ante ad
 uentum regis assyrio
 rū q̄ p̄lm̄ isrl̄ capti
 uū in suas regiones
 transtulerat fuisse
 hebreorū traditio cō
 firmat . **S**iquidē in fine hui; lectio
 nis predicti regis aduentū idē p̄pha
 amuntiare monstrat . **S**et cū habi
 tatores niniue iona interitū ciuita
 tis p̄dicente ne diuina ira denuncia
 tū interitū sustinerent peccatorū &
 impietatis penitentia egissent accep
 ta dei m̄a grauiorib; se criminibus
 implicare ceperunt . **Q**ua de causa
 memorat p̄pha sp̄u sancto plenus iu
 dicū dei amuntians ita est locutus .
Ds zelans & ulciscens dñs . **J**am enī
 decē trib; ab assyriis ducte fuerant in
 captiuitatē sub ezechia rege iuda sub
 quo etiā nunc in consolatione p̄pli trās
 migrantis aduersus niniue uisio cer
 nitur . **N**ec erat parua consolatio
 tam hūis q̄ iam assyriis seruebant
 q̄ reliquis q̄ sub ezechia rege de tribu
 iuda & de beniamin ab eisdem hostib;
 obsidebant ut audirent assyrios q̄ a
 caldeis esse capiendos sic in consecū
 tib; libri hui; demonstrabim; . **S**ciē
 dū aū qd̄ niniue in n̄r̄a lingua de
 hebreo sp̄etiosa sonat . **S**petiosus
 aut̄ hic mund; dicit : unde & apud